Česká zemědělská univerzita v Praze
Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů
Katedra pedologie a ochrany půd

Česká zemědělská univerzita v Praze

Klasifikace půd: cvičebnice I.

Vít Penížek
Tereza Zádorová

2021

Autoři: doc. ing. Vít Penížek, Ph.D.

RNDr. Tereza Zádorová, Ph.D.

Tato publikace neprošla jazykovou ani redakční úpravou.

© doc. ing. Vít Penížek, Ph.D.

ISBN 978-80-213-3085-6

Úvod

Publikace přináší soubor základních půd, se kterými je možné se setkat na území České republiky. Cílem je získat základní dovednosti při klasifikaci půd v rámci české klasifikace - Taxonomického klasifikačního systému půd ČR (TKSP) a mezinárodní klasifikace World Reference Group for Soil Resources (WRB).

Co zde najdete
U každé půdy je obecný popis regionu s charakteristikou klimatu, lokální geologie, základní geomorfologie a dalších důležitých aspektů, jako je typ vegetace, využití území, či přítomnost podzemní vody. Tyto informace slouží s základní orientaci v přírodních podmínkách, ve kterých půda vznikla.
Další část přináší soubor analytických dat. která jsou důležitá pro určení diagnostických horizontů, vlastností a materiálů. Data zahrnují základní fyzikální a chemické vlastnosti, u některých půd i další specifická data. Druhý list vždy obsahuje fotografii profilu, popis morfologických vlastností jednotlivých horizontů.

Jak s materiálem pracovat
Ke klasifikaci půd je nutné použít všechny dostupné informace. Často se jedná o kombinaci analytických dat a morfologických údajů. Nejprve je nutné u všech horizontů prověřit, zda se jedná o horizonty diagnostické, či horizonty s diagnostickými znaky nebo materiály. Po určení všech horizontů je možné přistoupit k vlastní klasifikaci půd.
V případě TKSP je nutné projít popis jednotlivých půdních typů a srovnat, zda přítomnost a sled horizontů odpovídá popisu profilu. V rámci půdního typu je pak možná další specifikace na úrovni půdního subtypu. Součástí klasifikace půd TKSP je i uvedení půdotvorného substrátu - ten je vždy v základním popisu.
Klasifikace půd v systému WRB probíhá s použitím klíče k Reference Soil Groups. Ten se postupně prochází a hodnotí se splnění daných kritérií pro danou RSG. Dalším krokem je pak určení Principal qualifiers a Supplementary qualifiers. Přesný popis postupu a uspořádání klasifikace je možno nalézt v skriptech Základy klasifikace půd II. (Zádorová a Penížek, 2020).

Obsah

Návod použití 2

Půdní profily 4

Klíč - vyhodnocení 22

Potřebná literatura

Taxonomický klasifikační systém půd České republiky (2011)

World Reference Base for Soil Resources (verze 2014)

Guideline for Soil profile description (2006)

Profil 1

Jak s materiálem pracovat:

Popis lokality

Půdní profil se nachází v klimatickém regionu s průměrnými ročními srážkami 475 mm a roční průměrnou teplotou 8,2°C. Vodní režim je periodicky promyvný. Přirozená vegetace oblasti jsou lesostepní společenstva. Území patří do intenzivně využívané zemědělské krajiny. Současné využití je orná půda. Půdotvorný substrát je tvořen kvartérními eolickými sedimenty - spraší.

Z hlediska makroreliéfu leží profil v nížinné oblasti. Nadmořská výška 185 m.n.m. Mesoreliéf lze charakterizovat jako mírný svah. Profil je umístěn v jeho střední části. Projevy eroze jsou je[illegible]ené.

1. Popis obsahuje informace o klimatu, geologickém podloží a geomorfologii. Může také pomoci pro určení vodního režimu půd, přítomnosti hladiny podzemní vody.

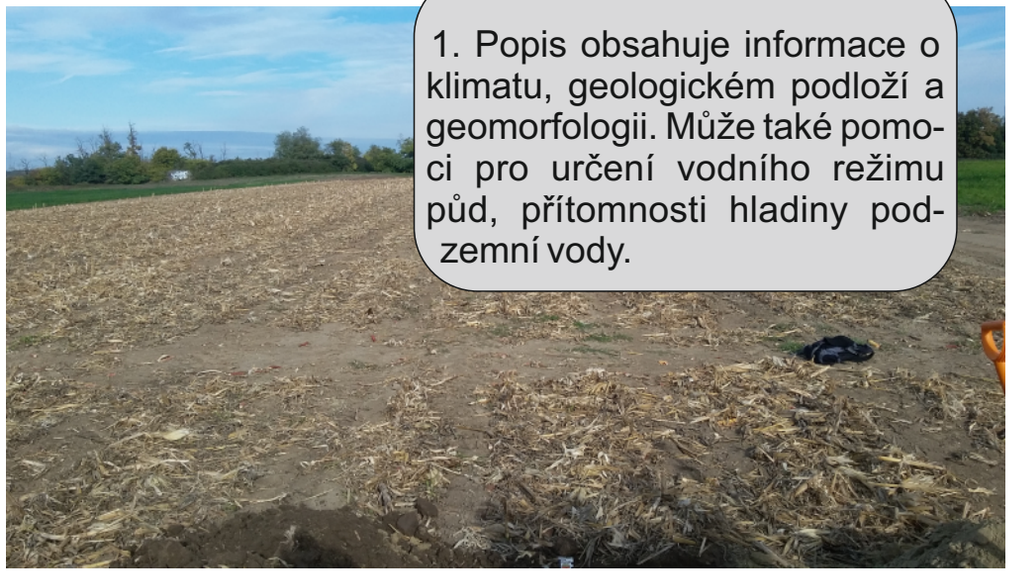

2. Analytická data jsou důležitá pro určení některých diagnostických horizontů, vlastností či materiálů.

Analytická data

Fyzikální vlastnosti

Hloubka (mm) --> (cm)	jíl <0,002 (%)	Prach 0,002-0,05* (%)	Písek 0,05-2** (%)	[illegible] (mm) (%)
0 -24	22,6	60,2 (62,0)	17,2 (15,4)	0
24 - 45	24,1	58,4 (60,2)	17,5 (15,7)	0
45 - 61	22,9	59,3 (61,2)	17,8 (16,0)	0
> 61	20,7	57,3 (59,0)	22,0 (20,3)	0

*) v závorce % frakce 0,002-0,063 mm

**) v závorce % frakce 0,063- 2 mm

Základní chemické vlastnosti

Hloubka (cm)	pH_{H2O}	pH_{KCl}	Corg. (%)	Humus (%)	KVK mmol/100g	V (%)	Karbonáty (%)
0 -24	7,5	7,8	1,43	2,4	22,0	100	0
24 - 45	7,4	7,7	1,31	2,2	22,0	100	0
45 - 61	7,7	8,1	0,65	1,1	16,0	100	0,4
> 61	7,7	8,1	0,18	0,3	12,0	100	17,2

Prvkové složení

Hloubka (cm)	SiO_2 (tot. %)	Fe_2O (to	Al_2O	Volné F
0 -24	74,5			
24 - 45	71,1			
45 - 61	70,7			
> 61	72,2			

NAPŘ. 17,2% karbonátů (spolu s popisem profilu) ukazuje na calcic horizont.

Lokální reliéf

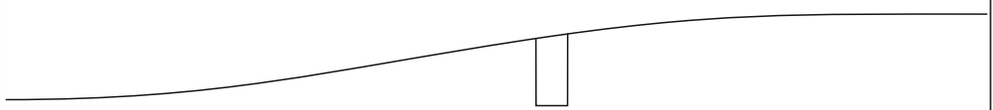

Střední část mírného svahu

Popis profilu

	TKSP Diagnostické znaky a horizonty	WRB Diagnostické horizonty, vlastnosti a materiály
Horizont 1 (0-20 cm) Barva: 7.5 YR 3/ Struktura: hru Druh: pracho Vlhkost a kon Novotvary a j Přechod: ostr	Ap – orniční (…část černického)	Ah – mollic aric
Horizont 1 (20-34 cm) Barva: 7.5 YR 3/3 Struktura: hrudkovitá dobře vyvinutá Druh: prachovito-hlinitá; Skeletovitost: bez skeletu Vlhkost a konzistence: vlahá, soudržná Novotvary a jiné znaky: 10 % objemu t… Přechod: ostrý	Ac – černický	Ah – mollic
Horizont 2 (34-50 cm) Barva: 10 YR 6/3 Struktura: hrubě prismatická, dobře v Druh: prachovito-hlinitá; Skeletovitos Vlhkost a konzistence: vlahá, soudržn Novotvary a jiné znaky: ne, odvápněn Přechod: pozvolný		Bw – cambic
…2 (35-70 cm) …R 6/3 …hrubě prismatická, dobře vyvinutá Druh: prachovito-hlinitá; Skeletovitost: bez ske Vlhkost a konzistence: vlahá, soudržná Novotvary a jiné znaky: výskyt sekundární… ve formě pseudomycélií (15-20 %…		Ck – calcic

3. Morfologická data obsahují základní popis všech horizontů. Na základě popisu (spolu s analytickými daty) je možné určit diagnostické horizonty, vlastnosti a materiály.

4. Určení diagnostických horizontů, znaků a materiálů na základě analytických a morfologických údajů. Uvádí se kód a název.

NAPŘ. Mollic byl určen na základě splnění kombinace kritérií: struktury (hrudkovitá), barvy (value <= 5 a chroma <=3), obsahu Corg. (> 0,6 %), sorpčního nasycení (V > 50 %) a mocnosti (> 20 cm).

5. Po určení všech diagnostických horizontů, znaků a materiálů je možné určit finální klasifikaci půdy.

NAPŘ. přítomnost černického horizontu o mocnosti > 30 cm řadí danou půdu k černozemím. S ohledem na hlinitou zrnitost a absenci dalších znaků je označena jako modální. V názvu se uvádí i substrát.

Klasifikace TKSP: Černozem modální na spraši (CEm)

Klasifikace WRB: Haplic Kastanozem (Aric, Cambic, Loamic, Pachic)

Profil 2

Popis lokality

Půdní profil se nachází v klimatickém regionu s průměrnými ročními srážkami 650 mm a roční průměrnou teplotou 6,7°C. Vodní režim je periodicky promyvný. Přirozená vegetace oblasti jsou listnaté bukové lesy. Území patří do krajiny s mozaikou zemědělské a lesní půdy. Současné využití je trvalý travní porost. Půdotvorný substrát je tvořen rozpadem paleozoických kvarcitů.

Z hlediska makroreliéfu leží profil v pahorkatinné oblasti. Mesoreliéf lze charakterizovat jako svah. Profil je umístěn v jeho horní konvexní části. Projevy eroze jsou mírné.

Lokální reliéf

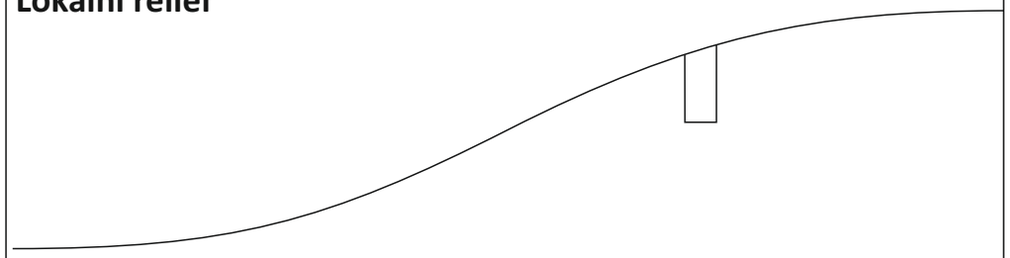

Horní konvexní část svahu

Analytická data

Fyzikální vlastnosti

Hloubka (mm) --> (cm)	jíl <0,002 (%)	Prach 0,002-0,05* (%)	Písek 0,05-2** (%)	Skelet > 2 (mm) (%)
0-21	20,3	40,5 (41,7)	39,2 (38,0)	54
21-40	23,1	36,7 (37,8)	40,2 (39,1)	76

*) v závorce % frakce 0,002-0,063 mm

**) v závorce % frakce 0,063- 2 mm

Základní chemické vlastnosti

Hloubka (cm)	pH_{H2O}	pH_{KCl}	Corg. (%)	Humus (%)	KVK mmol/100g	V (%)	Karbonáty (%)
0-21	5,6	5,3	1,10	1,86	21,3	73	0
21-40	5,8	5,5	0,45	0,76	15,9	76	0

Prvkové složení

Hloubka (cm)	SiO_2 (tot. %)	Fe_2O_3 (tot. %)	Al_2O_3 (tot. %)	Volné Fe_2O_3 (mg/100g)
0 -21	76,1	3,1	14,8	420
21 - 40	78,2	3,6	13,5	540

Popis profilu

TKSP Diagnostické znaky a horizonty	WRB Diagnostické horizonty, vlastnosti a materiály

Horizont 1 (0-20 cm)
Barva: 10 YR 4/3
Struktura: hrudkovitá, slabě vyvinutá
Druh: hlinitá; silně kamenitá, ostrohranný skelet
Vlhkost a konzistence: vlahá, soudržná
Novotvary a jiné znaky: prokořenění
Přechod: zřetelný

Horizont 1 (20-40 cm)
Barva: 10 YR 5/4
Struktura: hrudovitá, středně vyvinutá
Druh: hlinitá; silně kamenitá, ostrohranný skelet
Vlhkost a konzistence: vlahá, tuhá
Novotvary a jiné znaky: ne
Přechod: pozvolný, níže pevná hornina

Klasifikace TKSP:

Klasifikace WRB:

Profil 3

Popis lokality

Půdní profil se nachází v klimatickém regionu s průměrnými ročními srážkami 675 mm a roční průměrnou teplotou 6,2°C. Vodní režim je ovlivněn stagnující podzemní vodou s hladinou kolísající v průběhu roku mezi 5 až 50 cm pod povrchem. Přirozená vegetace je olšina. Území patří do krajiny s mozaikou zemědělské a lesní půdy. Současné využití je lesní půda. Půdotvorný substrát je tvořen rozpadem svahovin granodioritů.

Z hlediska makroreliéfu leží profil v pahorkatinné oblasti. Mesoreliéf lze charakterizovat jako nejnižší část nivy (dna údolí).

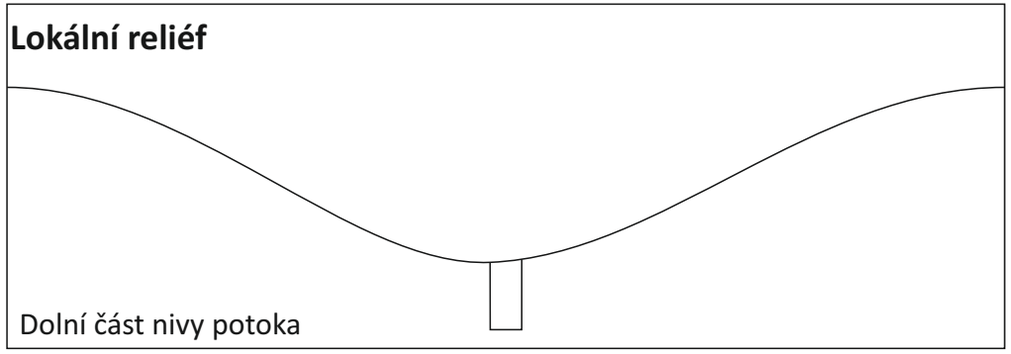

Analytická data

Fyzikální vlastnosti

Hloubka (mm) --> (cm)	jíl <0,002 (%)	Prach 0,002-0,05* (%)	Písek 0,05-2** (%)	Skelet > 2 (mm) (%)
10-0	-	- -	- -	-
0-5	25,6	40,2 (41,4)	34,2 (33,0)	0
5-32	26,7	43,5 (44,8)	29,8 (28,5)	0
32-80	24,8	46,1 (47,5)	29,1 (27,7)	5

*) v závorce % frakce 0,002-0,063 mm

**) v závorce % frakce 0,063- 2 mm

Základní chemické vlastnosti

Hloubka (cm)	pH_{H2O}	pH_{KCl}	Corg. (%)	Humus (%)	KVK mmol/100g	V (%)	Karbonáty (%)
10-0	4,9	4,5	20,10	33,97	31,0	48	0
0-5	4,6	4,2	5,60	9,46	24,3	45	0
5-32	4,5	4,1	1,30	2,20	16,8	47	0
32-80	5,1	4,7	0,50	0,85	13,1	49	0

Prvkové složení

Hloubka (cm)	SiO_2 (tot. %)	Fe_2O_3 (tot. %)	Al_2O_3 (tot. %)	Volné Fe_2O_3 (mg/100g)
0 -24	77,9	2,5	12,3	980
24 - 45	75,9	3,1	13,1	1089
45 - 61	74,8	3,7	11,8	1340
> 61	80,1	2,9	14,5	1520

Popis profilu

	TKSP Diagnostické znaky a horizonty	WRB Diagnostické horizonty, vlastnosti a materiály

Horizont 1 (10-0 cm)
Barva: 7.5 YR 2/3
Organický materiál se špatně rozloženými zbytky rostlin.
Vlhkost a konzistence: vlahá, kyprá
Novotvary a jiné znaky: rezivé skvrny
Přechod: zřetelný

Horizont 2 (0-5 cm)
Barva: 7.5 YR 3/3
Struktura: hrudkovitá středně vyvinutá
Druh: jílovitohlinitá, bez skeletu
Vlhkost a konzistence: vlhká, plastická
Novotvary a jiné znaky: rezivé skvrny(< 5 %) v místech makropórů
Přechod: pozvolný

Horizont 2 (5-32 cm)
Barva: 5YR 6/4 (60 %) a 10YR 5/1 (40 %)
Struktura: hrudovitá, slabě vyvinutá
Druh: jílovitohlinitá, bez skeletu
Vlhkost a konzistence: mokrá, lepivá
Novotvary a jiné znaky: rezivé skvrny (cca 40 %) na povrchu pedů/makropórů a po chodbách kořenů
Přechod: difúzní

Horizont 2 (32-90 cm)
Barva: 10YR 4/1 (96 %) a 5YR 4/6 (4 %)
Struktura: hrudovitá, slabě vyvinutá až masivní
Druh: hlinitojílovitá, s příměsí štěrku
Vlhkost a konzistence: mokrá, lepivá
Novotvary a jiné znaky: rezivé skvrny (< 5 %) na povrchu pedů a po chodbách kořenů

Klasifikace TKSP:

Klasifikace WRB:

Profil 4

Popis lokality

Půdní profil se nachází v klimatickém regionu s průměrnými ročními srážkami 575 mm a roční průměrnou teplotou 6,9°C. Vodní režim je periodicky promyvný, bez dlouhých období sucha. Přirozená vegetace je bukový les. Území patří do krajiny s mozaikou zemědělské a lesní půdy. Současné využití je lesní půda. Půdotvorný substrát je tvořen svahoninami břidlic s příměsí spašové hlíny.

Z hlediska makroreliéfu leží profil v pahorkatinné oblasti. Mesoreliéf lze charakterizovat jako střední část mírného svahu.

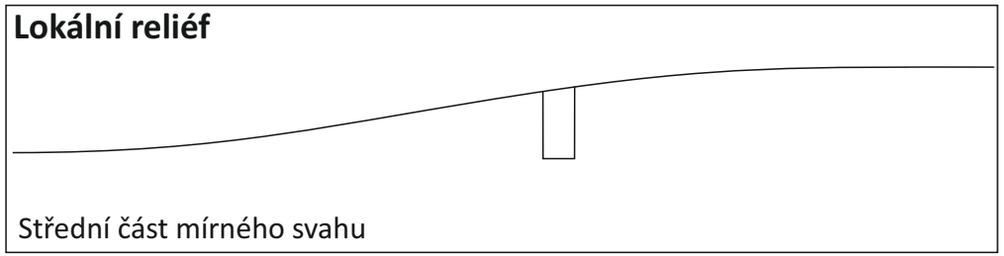

Analytická data

Fyzikální vlastnosti

Hloubka (mm) --> (cm)	jíl <0,002 (%)	Prach 0,002-0,05* (%)	Písek 0,05-2** (%)	Skelet > 2 (mm) (%)
3-0	-	-	-	-
0-3	21,4	37,2 (60,2)	41,4 (15,7)	0
3-35	24,3	34,2 (60,2)	41,5 (15,7)	0
35-85	37,1	32,9 (61,2)	30,0 (16,0)	12
> 85	23,9	34,1 (59,0)	42,0 (20,3)	14

*) v závorce % frakce 0,002-0,063 mm

**) v závorce % frakce 0,063- 2 mm

Základní chemické vlastnosti

Hloubka (cm)	pH_{H2O}	pH_{KCl}	Corg. (%)	Humus (%)	KVK mmol/100g	V (%)	Karbonáty (%)
3-0	-	-	25,1	43,17	-	-	-
0-3	4,9	4,4	1,54	2,60	27,4	57	0
3-35	5,2	4,9	0,54	0,91	16,8	74	0
35-85	6,1	5,7	0,20	0,34	24,1	81	0
> 85	6,7	6,2	0,13	0,22	15,8	75,9	0

Prvkové složení

Hloubka (cm)	SiO_2 (tot. %)	Fe_2O_3 (tot. %)	Al_2O_3 (tot. %)	Volné Fe_2O_3 (mg/100g)
3-0	-	-	-	-
0-3	77,9	2,5	12,3	740
3-35	76,1	3,1	13,1	820
35-85	78,3	4,2	11,8	900
> 85	70,9	3,6	14,5	870

Popis profilu

	TKSP Diagnostické znaky a horizonty	WRB Diagnostické horizonty, vlastnosti a materiály
Horizont 1 (3-0 cm) Barva: 7.5 YR 2/3 Organický materiál tvořený opadankou Vlhkost a konzistence: vlahá, kyprá Novotvary a jiné znaky: bez Přechod: zřetelný		
Horizont 2 (0-3 cm) Barva: 7.5 YR 3/3 Struktura: hrudkovitá, středně vyvinutá Druh: hlinitá; bez skeletu Vlhkost a konzistence: vlahá, drobivá Novotvary a jiné znaky: bez Přechod: zřetelný		
Horizont 3 (3-35 cm) Barva: 7.5YR 6/3 Struktura: lístkovitá, slabě vyvinutá Druh: hlinitá; bez skeletu Vlhkost a konzistence: vlahá, drobivá Novotvary a jiné znaky: zrna písku bez povlaků jílu a Fe Přechod: pozvolný		
Horizont 4 (35-85 cm) Barva: 7.5YR 5/4 Struktura: prismatická, silně vyvinutá Druh: hlinitojílovitá; slabě kamenitá Vlhkost a konzistence: vlahá, soudržná Novotvary a jiné znaky: tmavé lesklé povlaky jílu na povrchu pedů		
Horizont 5 (> 85 cm) Půdotvorný substrát bez znaků pedogeneze.		

Klasifikace TKSP:

Klasifikace WRB:

Profil 5

Popis lokality

Půdní profil se nachází v klimatickém regionu s průměrnými ročními srážkami 500 mm a roční průměrnou teplotou 8,7°C. Vodní režim je periodicky promyvný. Přirozená vegetace oblasti jsou bory. Území patří do krajiny s mozaikou zemědělské a lesní půdy. Současné využití je orná půda. Půdotvorný substrát je tvořen vátými písky.

Z hlediska makroreliéfu leží profil v nížině, je situován na terasu řeky Vltavy. Mesoreliéf lze charakterizovat jako rovinu tvořící mírné návrší. Profil je umístěn v jeho horní části. Projevy eroze nejsou patrné.

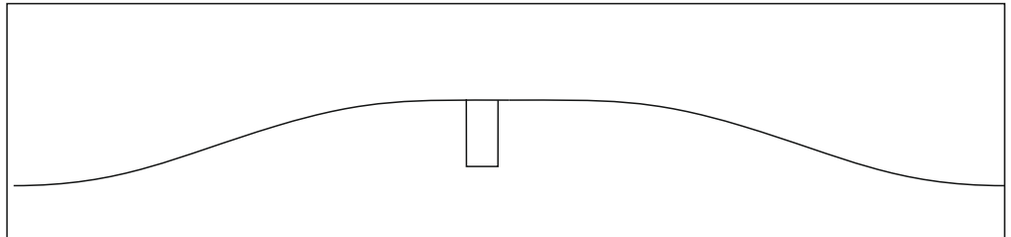

Rovinaté temeno mírného návrší

Analytická data

Fyzikální vlastnosti

Hloubka (mm) --> (cm)	jíl <0,002 (%)	Prach 0,002-0,05* (%)	Písek 0,05-2** (%)	Skelet > 2 (mm) (%)
0-40	7,2	12,3 -12,7	80,5 -80,1	0
40-75	4,3	8,1 -8,3	87,6 -87,4	0

*) v závorce % frakce 0,002-0,063 mm

**) v závorce % frakce 0,063- 2 mm

Základní chemické vlastnosti

Hloubka (cm)	pH_{H2O}	pH_{KCl}	Corg. (%)	Humus (%)	KVK mmol/100g	V (%)	Karbonáty (%)
0-40	6,7	6,2	0,67	1,13	12,4	73	0
40-75	6,4	6,0	0,09	0,15	8,7	76	0

Prvkové složení

Hloubka (cm)	SiO_2 (tot. %)	Fe_2O_3 (tot. %)	Al_2O_3 (tot. %)	Volné Fe_2O_3 (mg/100g)
0-40	88,9	3,1	8,0	340
40-75	90,1	1,8	8,1	230

Popis profilu

TKSP Diagnostické znaky a horizonty	WRB Diagnostické horizonty, vlastnosti a materiály

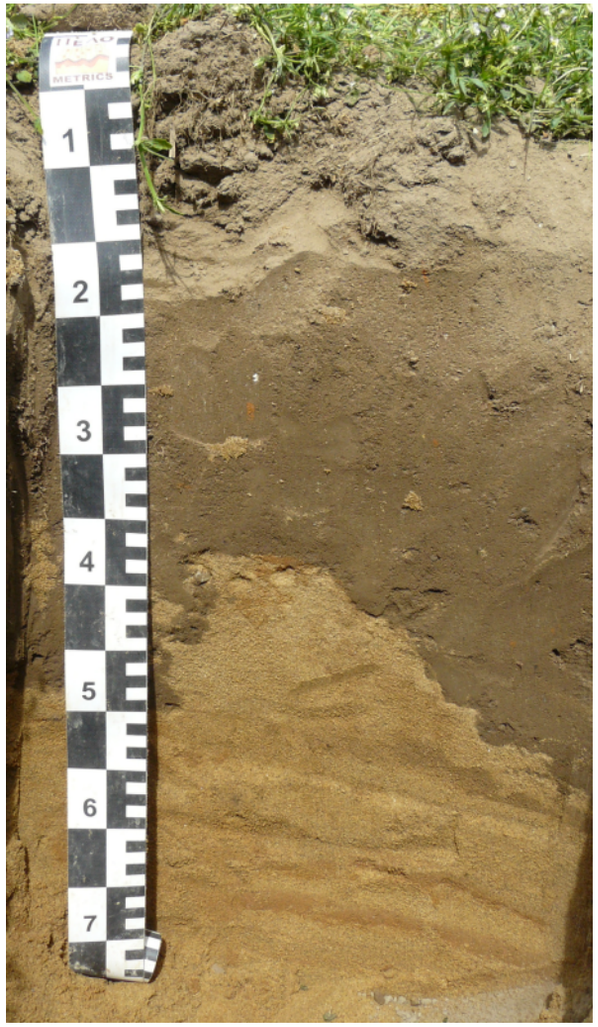

Horizont 1 (0-40 cm)
Barva: 10 YR 4/1
Struktura: zrnitá, slabě vyvinutá
Druh: hlinito-písčitá; bez skeletu
Vlhkost a konzistence: vlahá, drobivá
Novotvary a jiné znaky: prokořenění
Přechod: ostrý, zvlněný

Horizont 1 (40-75 cm)
Barva: 10 YR 6/6
Struktura: chybí (elementární volná)
Druh: písčitá; bez skeletu
Vlhkost a konzistence: vlahá, drobivá
Novotvary a jiné znaky: ne
Přechod: půdotvorný substrát

Klasifikace TKSP:

Klasifikace WRB:

Profil 6

Popis lokality

Půdní profil se nachází v klimatickém regionu s průměrnými ročními srážkami 625 mm a roční průměrnou teplotou 6,7°C. Vodní režim je periodicky promyvný, bez dlouhých období sucha. Přirozená vegetace je smíšený les. Území patří do krajiny s mozaikou zemědělské a lesní půdy. Současné využití je orná půda. Půdotvorný substrát je tvořen rozpadem granodioritů.

Z hlediska makroreliéfu leží profil v pahorkatinné oblasti. Mesoreliéf lze charakterizovat jako střední část mírného svahu. Mírné projevy eroze.

Lokální reliéf

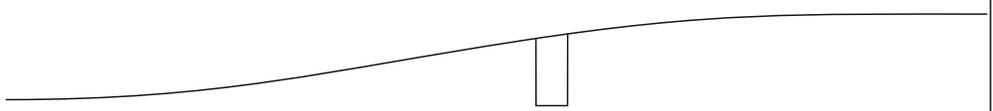

Střední část mírného svahu

Analytická data

Fyzikální vlastnosti

Hloubka (mm) --> (cm)	jíl <0,002 (%)	Prach ,002-0,05* (%)	Písek 0,05-2** (%)	Skelet > 2 (mm) (%)
0 -32	12,4	20,3 (20,9)	67,3 (66,7)	0
32 - 57	13,6	18,3 (18,8)	68,1 (67,6)	5
57 - 75	n.d.	n.d	n.d.	70

*) v závorce % frakce 0,002-0,063 mm

**) v závorce % frakce 0,063- 2 mm

Základní chemické vlastnosti

Hloubka (cm)	pH_{H2O}	pH_{KCl}	Corg. (%)	Humus (%)	KVK mmol/100g	V (%)	Karbonáty (%)
0 -32	5,2	4,7	1,82	3,08	24,3	54	0
32 - 57	5,1	4,5	0,41	0,69	18,2	51	0
57 - 75	5,3	4,8	0,01	0,02	12,4	61	0

Prvkové složení

Hloubka (cm)	SiO_2 (tot. %)	Fe_2O_3 (tot. %)	Al_2O_3 (tot. %)	Volné Fe_2O_3 (mg/100g)
0 -32	65,5	5,8	19,5	1098
32 - 57	63,2	6,1	24,1	1245
57 - 75	57,1	7,1	27,2	715

Popis profilu

	TKSP Diagnostické znaky a horizonty	WRB Diagnostické horizonty, vlastnosti a materiály

Horizont 1 (0-32 cm)
Barva: 7.5 YR 4/2
Struktura: hrudkovitá, středně vyvinutá
Druh: písčitohlinitá; bez skeletu
Vlhkost a konzistence: vlahá, drobivá
Novotvary a jiné znaky: bez
Přechod: zřetelný

Horizont 2 (32-57 cm)
Barva: 7.5YR 4/4
Struktura: hrudkovitá, středně vyvinutá
Druh: hlinitopísčitá; s příměsí štěrku
Vlhkost a konzistence: vlahá, soudržná
Novotvary a jiné znaky: zrna písku bez povlaků jílu a Fe
Přechod: pozvolný

Horizont 3 (57-75 cm)
Barva: 7.5YR 4/3
Struktura: chybí (elementární)
Druh: hrubě písčitá
Vlhkost a konzistence: vlahá, soudržná
Novotvary a jiné znaky: rozpad zvětraliny granodioritu (grus)

Klasifikace TKSP:

Klasifikace WRB:

Profil 7

Popis lokality

Půdní profil se nachází v klimatickém regionu s průměrnými ročními srážkami 545 mm a roční průměrnou teplotou 6,6°C. Vodní režim je periodicky promyvný, bez dlouhých období sucha. Přirozená vegetace borový les s acidofilní vegetací. Území patří do lesnaté krajiny. Charakter lesů odpovídá přirozené vegataci. Půdotvorný substrát je tvořen rozpadem druhohorních křemitých pískovců České křídové tabule.

Z hlediska makroreliéfu leží profil v pahorkatinné oblasti. Mesoreliéf lze charakterizovat jako rovina.

Lokální reliéf

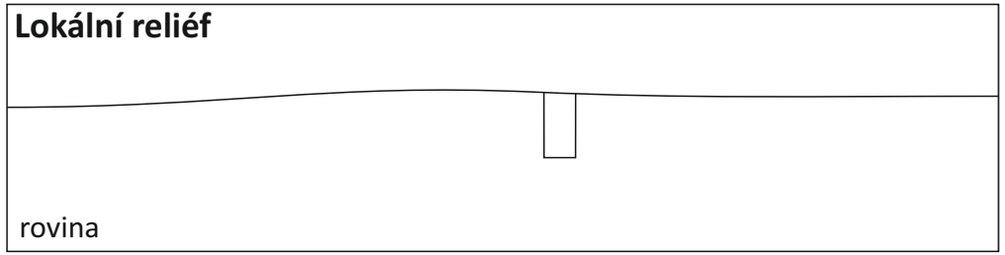

Analytická data

Fyzikální vlastnosti

Hloubka (mm) --> (cm)	jíl <0,002 (%)	Prach 002-0,05* (%)	Písek 0,05-2** (%)	Skelet > 2 (mm) (%)
8-0	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
0-18	2,3	6,1 (6,3)	91,6 (91,4)	0
18-45/80	3,4	4,1 (4,2)	92,5 (92,4)	0
45/80-50/90	2,7	3,9 (4,0)	93,4 (92,6)	0
>50-90	3,1	4,1 (4,2)	92,8 (92,7)	0

*) v závorce % frakce 0,002-0,063 mm

**) v závorce % frakce 0,063- 2 mm

Základní chemické vlastnosti

Hloubka (cm)	pH_{H2O}	pH_{KCl}	Corg. (%)	Humus (%)	KVK mmol/100g	V (%)	Karbonáty (%)
8-0	3,9	3,5	15,30	25,86	15,6	26	0
0-18	3,4	2,9	2,10	3,55	12,3	21	0
18-45/80	3,8	3,3	0,24	0,41	5,4	24	0
45/80-50/90	4,1	3,6	3,10	5,24	6,7	27	0
>50-90	4,4	3,9	0,56	0,95	4,9	32	0

Prvkové složení

Hloubka (cm)	SiO_2 (tot. %)	Fe_2O_3 (tot. %)	Al_2O_3 (tot. %)	Volné Fe_2O_3 (mg/100g)
8-0	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
0-18	70,7	3,1	16,7	190
18-45/80	77,3	0,9	16,9	32
45/80-50/90	59,2	6,2	16,9	2360
>50-90	60,8	4,1	17,5	590

Popis profilu

	TKSP Diagnostické znaky a horizonty	WRB Diagnostické horizonty, vlastnosti a materiály

Horizont 1 (8-0 cm)
Barva: 10 YR 2/3
Organický materiál se špatně rozloženými zbytky rostlin.
Vlhkost a konzistence: suchá
Novotvary a jiné znaky: ne

Horizont 2 (0-18 cm)
Barva: 7.5 YR 5/1
Struktura: elementární volná
Druh: písčitá; bez skeletu
Vlhkost a konzistence: vlahá, kyprá
Novotvary a jiné znaky: zrna bez povlaků Fe_2O_3
Přechod: jazykovitý, zřetelný

Horizont 3 (18-45 až 80 cm)
Barva: 10YR 7/1
Struktura: elementární volná
Druh: písčitá; bez skeletu
Vlhkost a konzistence: vlahá, sypká
Novotvary a jiné znaky: zrna bez povlaků Fe_2O_3
Přechod: jazykovitý, zřetelný

Horizont 4 (45 až 80-50 až 90 cm)
Barva: 5YR 3/2
Struktura: chybí (elementární)
Druh: písčitá; bez skeletu
Vlhkost a konzistence: vlahá, sypká
Novotvary a jiné znaky: povlaky Fe_2O_3 a org.látek, ortštejn >50 %

Horizont 5 (> 50 až 90 cm)
Barva: 7.5YR 4/6
Struktura: chybí (elementární)
Druh: písčitá; Vlhkost a konzistence: vlahá, sypká
Novotvary a jiné znaky: povlaky Fe_2O_3

Klasifikace TKSP:

Klasifikace WRB:

Profil 8

Popis lokality

Půdní profil se nachází v klimatickém regionu s průměrnými ročními srážkami 700 mm a roční průměrnou teplotou 6,2°C. Vodní režim je promyvný, dochází k periodické stagnaci vody v půdním profilu. Přirozená vegetace byl na území smíšený les. Území patří do krajiny s mozaikou zemědělské a lesní půdy. Současné využití je trvalý travní porost. Půdotvorný substrát je tvořen svahovinami granodioritů.

Z hlediska makroreliéfu leží profil ve vrchovinné oblasti. Mesoreliéf lze charakterizovat jako dolní část mírného svahu. Nejsou patrné znaky eroze.

Lokální reliéf

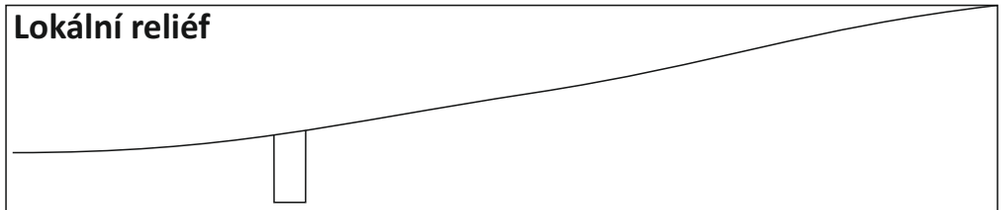

Dolní část mírného svahu

Analytická data

Fyzikální vlastnosti

Hloubka (mm) --> (cm)	jíl <0,002 (%)	Prach ,002-0,05* (%)	Písek 0,05-2** (%)	Skelet > 2 (mm) (%)
0 -21	24,6	57 (58,7)	18,4 (16,7)	0
21 - 47	32,4	35,1 (10,0)	32,5 (31,4)	5
47 - 65	30,9	27,9	41,2 (40,4)	70

*) v závorce % frakce 0,002-0,063 mm

**) v závorce % frakce 0,063- 2 mm

Základní chemické vlastnosti

Hloubka (cm)	pH_{H2O}	pH_{KCl}	Corg. (%)	Humus (%)	KVK mmol/100g	V (%)	Karbonáty (%)
0 -21	4,6	4,9	4,60	7,77	25,9	45	0
21 - 47	4,7	5,1	0,51	0,86	21,6	49	0
47 - 65	4,2	4,8	0,09	0,15	19,7	41	0

Prvkové složení

Hloubka (cm)	SiO_2 (tot. %)	Fe_2O_3 (tot. %)	Al_2O_3 (tot. %)	Volné Fe_2O_3 (mg/100g)
0 -21	77,9	2,5	12,5	1085
21 - 47	77,2	3,4	12,5	1320
47 - 65	73,1	3,0	16,0	890

Popis profilu

TKSP Diagnostické znaky a horizonty	WRB Diagnostické horizonty, vlastnosti a materiály

Horizont 1 (0-21 cm)

Barva: 7.5 YR 2/2
Struktura: hrudovitá, středně vyvinutá
Druh: hlinitá; bez skeletu
Vlhkost a konzistence: vlahá, drobivá
Novotvary a jiné znaky: prokořenění, rezivé bročky
Přechod: zřetelný

Horizont 2 (21-47 cm)

Barva: 7.5YR 5/6 (50%) + 10YR 6/1 (50%)
Struktura: hrubě poyedrická, středně vyvinutá
Druh: jílovitohlinitá; bez skeletu
Vlhkost a konzistence: vlahá, soudržná
Novotvary a jiné znaky: mramorování
Přechod: pozvolný

Horizont 3 (47-65 cm)

Barva: 7.5YR 5/6 (30%) + 10YR 6/1 (70%)
Struktura: hrubě poyedrická až slitá, slabě vyvinutá
Druh: jílovitohlinitá, příměs štěrku
Vlhkost a konzistence: vlahá, soudržná
Novotvary a jiné znaky: střídání redukované oxidované matrice. Oxidované partie na povrchu pedů a v místech makropórů (chodby po kořenech ats.)

Klasifikace TKSP:

Klasifikace WRB:

Profil 9

Popis lokality

Půdní profil se nachází v klimatickém regionu s průměrnými ročními srážkami 480 mm a roční průměrnou teplotou 10,2°C. Vodní režim je periodicky promyvný. Přirozená vegetace oblasti jsou stepní až lesostepní společenstva. Území patří do intenzivně využívané zemědělské krajiny. Současné využití je orná půda. Půdotvorný substrát je tvořen kvartérními eolickými sedimenty - spraší.

Z hlediska makroreliéfu leží profil v nížinné oblasti. Nadmořská výška 180 m.n.m. Mesoreliéf lze charakterizovat jako patu středně sklonitého svahu v místě vyústění úpadu s výraznými erozně-sedimentačními znaky.

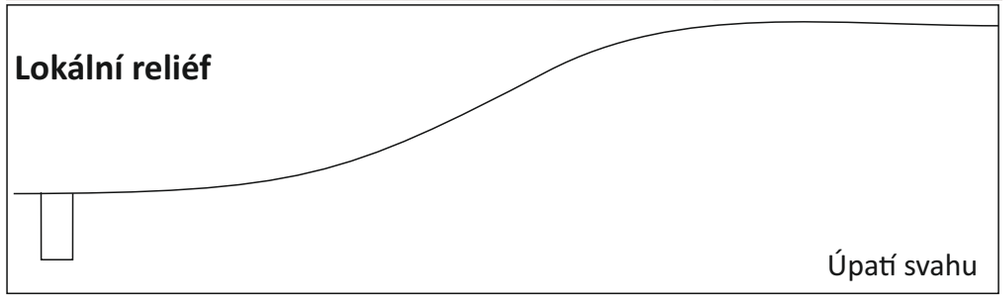

Analytická data

Fyzikální vlastnosti

Hloubka (cm) -->	jíl <0,002 (%)	Prach ,002-0,05* (%)	Písek 0,05-2** (%)	Skelet > 2 (mm) (%)
0 - 25	23,3	52,8 (54,4)	23,9 (22,3)	0
25 - 65	22,1	55,5 (57,2)	22,4 (20,7)	0
65 - 85	21,3	49,3 (50,8)	29,4 (27,9)	0
85 - 115	22,3	51,2 (52,7)	26,5 (25,0)	0
115 - 150	23,2	54,1 (55,7)	22,7 (21,1)	0

*) v závorce % frakce 0,002-0,063 mm

**) v závorce % frakce 0,063- 2 mm

Základní chemické vlastnosti

Hloubka (cm)	pH_{H2O}	pH_{KCl}	Corg. (%)	Humus (%)	KVK (mmol/100g)	V (%)	Karbonáty (%)
0 - 25	8,1	7,8	0,85	1,44	19,2	100	7,8
25 - 65	8,2	7,8	0,76	1,28	18,2	100	5,6
65 - 85	8,1	7,7	1,54	2,60	19,8	100	3,9
85 - 115	7,9	7,5	2,17	3,67	22,1	100	1,5
115 - 150	7,6	7,1	2,51	4,24	24,3	95	0,1

Popis profilu

	TKSP Diagnostické znaky a horizonty	WRB Diagnostické horizonty, vlastnosti a materiály
Horizont 1 (0-25 cm) Barva: 7.5 YR 4/2 Struktura: hrudkovitá, středně vyvinutá Druh: hlinitá; bez skeletu Vlhkost a konzistence: vlahá, soudržná Novotvary a jiné znaky: uhličitany Přechod: zřetelný		
Horizont 2 (25-65 cm) Barva: 7.5YR 4/4 Struktura: hrudkovitá, středně vyvinutá Druh: hlinitá Vlhkost a konzistence: vlahá, soudržná Novotvary a jiné znaky: pseudomycelia, drobné úlomky cihel a uhlíky Přechod: pozvolný		
Horizont 3 (65-85 cm) Barva: 7.5YR 4/3 Struktura: hrudovitá až slabě, polyedrická Druh: jílovitohlinitá Vlhkost a konzistence: vlahá, soudržná Novotvary: pseudomycelia, ojediněle úlomky cihel Přechod: zřetelný		
Horizont 4 (85-115cm) Barva: 7.5YR 4/2 Struktura: slabě polyedrická Druh: hlinitá Vlhkost a konzistence: vlahá, soudržná Novotvary: ojediněle psedomycelia, uhlíky		
Horizont 5 (115-150cm) Barva: 7.5YR 3/2 Struktura: hrudovitá Druh: hlinitá Vlhkost a konzistence: vlhká, soudržná		

Klasifikace TKSP:

Klasifikace WRB:

Profil 10

Popis lokality

Půdní profil se nachází v klimatickém regionu s průměrnými ročními srážkami 490 mm a roční průměrnou teplotou 10,0°C. Vodní režim je periodicky promyvný. Přirozená vegetace oblasti jsou lesostepní společenstva. Území patří do intenzivně využívané zemědělské krajiny. Současné využití je vinice. Půdotvorný substrát je tvořen vápencem.

Z hlediska makroreliéfu leží profil v oblasti masivu Pálavy. Nadmořská výška 320 m.n.m. Mesoreliéf lze charakterizovat jako dolní část středně sklonitého svahu.

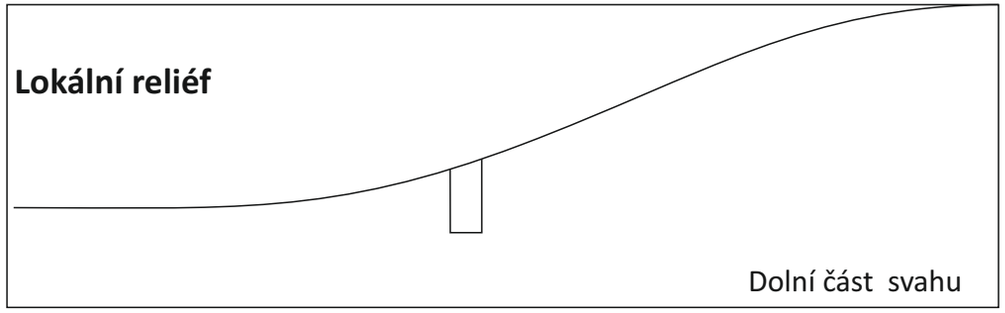

Analytická data

Fyzikální vlastnosti

Hloubka (mm) --> (cm)	jíl <0,002 (%)	Prach ,002-0,05* (%)	Písek 0,05-2** (%)	Skelet > 2 (mm) (%)
0 -23	25,6	40,1 (41,3)	34,3 (33,1)	22
23 - 45	18,2	38,2 (39,3)	43,6 (42,5)	61
> 45	n.d.	n.d	n.d.	100

*) v závorce % frakce 0,002-0,063 mm

**) v závorce % frakce 0,063- 2 mm

Základní chemické vlastnosti

Hloubka (cm)	pH_{H2O}	pH_{KCl}	Corg. (%)	Humus (%)	KVK (mmol/100g)	V (%)	Karbonáty (%)
0 -23	8,1	7,8	1,45	2,45	23,1	100	21
23 - 45	8,5	8	0,10	0,17	15,4	100	53
> 45	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	98

Prvkové složení

Hloubka (cm)	SiO_2 (tot. %)	Fe_2O_3 (tot. %)	Al_2O_3 (tot. %)	Volné Fe_2O_3 (mg/100g)
0 -23	58,8	5,2	10,2	540
23 - 45	57,1	3,4	11,2	340
> 45	59,2	4,1	10,9	125

Popis profilu

	TKSP Diagnostické znaky a horizonty	**WRB** Diagnostické horizonty, vlastnosti a materiály

Horizont 1 (0-23cm)
Barva: 10 YR 3/2
Struktura: hrudkovitá, silně vyvinutá
Druh: hlinitá; slabě štěrkovitá
Vlhkost a konzistence: vlahá, drobivá
Novotvary a jiné znaky: uhličitany
Přechod: zřetelný

Horizont 2 (23-45 cm)
Barva: 2.5YR 7/2
Struktura: nevyvinutá
Druh: silně štěrkovitá, středně těžká
Vlhkost a konzistence: vlahá
Novotvary a jiné znaky: uhličitany
Přechod: pozvolný

Horizont 3 (> 45 cm)
Barva: 7.5YR 4/3
Rozpad vápence

Klasifikace TKSP:

Klasifikace WRB:

Klíč:

Profil 1

Ap- orniční (součást Ac)	Ah - mollic +qual.: aric
Ac- černický	Ah - mollic
C- půdotvorný substrát	Bw- cambic
Ck- půdotvorný substrát s karbonáty (spraš)	Ck- calcic

TKSP: Černozem modální na spraši (CEm)

WRB: Haplic Kastanozem (Aric, Cambic, Loamic, Pachic)

Profil 2

Ah - drnový	Ah - humic
Cr - skeletovitý rozpad horniny	Cr - skeletovitý rozpad horniny

TKSP: Ranker modální na kvarcitu (RNm)

WRB: Eutric Skeletic Leptosol (Humic, Loamic)

Profil 3

Ot- hydrogenní nadložní h.	Hi - folic
Ahg - hydrogenní	Ahg -gleyic prop.
Gro - glejový redukčně-oxidační	Bl -gleyic prop. + reducing conditions
Gor - glejový oxidačně-redukční	Br - gleyic prop. + reducing conditions

TKSP: Glej pelický na svahovině (GLp)

WRB: Dystric Reductigleyic Folic Gleysol (Humic, Loamic)

Profil 4

O - nadložní horizont	Oe - nadložní horizont
Ah - humózní lesní	Ah - humic
El - vybělený albický	E - albic materiál
Bt - luvický	Bt - luvic
C - půdotvorný substrát	C - půdotvorný substrát

TKSP: Luvizem modální na svahovině (LUm)

WRB: Albic Luvisol (Amphiclayic, Cutanic, Epiloamic, Ochric)

Profil 5

Ap - orniční	Ap -
C -půdotvorný substrát	Cr - půdotvorný substrát

TKSP: Regozem arenická na vátém písku

WRB: Eutric Arenosol (Aric, Ochric)

Profil 6

Ap - orniční	Ap -
Bv - kambický	Bw - cambic
IIC - půdotvorný substrát (svahovina)	C - půdotvorný substrát

TKSP: Kambizem modální na granodioritu

WRB: Eutric Cambisol (Aric, Loamic, Ochric)

Klíč:

Profil 7

O - nadložní horizont	Oe - nadložní horizont
Ah - humózní lesní	Ah -
Ep - vybělený albický	E - albic materiál
Bhs - humusoseskvioxidický	Bs - spodic
C - půdotvorný substrát	C - půdotvorný substrát

TKSP: Podzol arenický na pískovci

WRB: Albic Ortsteinic Podzol (Arenic)

Profil 8

Adg - drnový	Ahg -
Bm - mramorovaný	Bg - stagnic properties; reducing conditions
Gro - glejový (redukčně-oxidační)	Bl - gleyic properties; reducing conditions

TKSP: Pseudoglej glejový na granodioritu

WRB: Dystric Gleyic Stagnosol (Loamic, Ochric)

Profil 8

Ap - orniční horizont	Ap - aric
Aza1 - antropický humózní	Ah1 - Colluvic materiál, Protocalcic prop.
Aza2- antropický humózní	Ah2 - Colluvic materiál, Protocalcic prop.
Aza3 - antropický humózní	Ah2 - Colluvic materiál, Protocalcic prop.
fAc - fosilní černický hor.	Ahb - pohřbený Ah

TKSP: Koluvizem karbonátová

WRB: Eutric Colluvic Regosol (Aric, Loamic, Ochric, Protocalcic)

Profil 10

Ad - drnový	Ah
Ck - půdotvorný substrát	C - půdotvorný substrát
Rk - mateční hornina (vápenec)	R - mateční hornina

TKSP: Rendzina modální

WRB: Calcaric Skeletic Rendzic Phaeozem (Loamic)

Název: Klasifikace půd: cvičebnice I.

Autoři: doc. Ing. Vít Penížek, Ph.D.
RNDr. Tereza Zádorová, Ph.D.

Vydavatel: Česká zemědělská univerzita v Praze
Určeno: pro posluchače magisterských oborů všech fakult ČZU
Počet stran: 23
Vydání: 2021, 1. vydání

ISBN: 978-80-213-3085-6